

Αρ. φακ.: Α/Π 2200/2015
Α/Π 2272/2015
Α/Π 2382/2015

**ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΚΑΙ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ**

**ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΒΟΛΗ, ΑΠΟ ΤΟ
ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΟΡΜΗΔΕΙΑΣ, ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΕΙΣΦΟΡΑΣ
ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ**

Τομέας Θεμάτων Οικονομικής Υφής

Υπεύθυνος Τομέα: Γιώργος Π. Κρασσάς

Ερευνών Λειτουργός: Πανίκος Γιωργαλλής

Λευκωσία, 4 Φεβρουαρίου 2020

1. Περιγραφή Παραπόνων και Έρευνας

Ο κ. Δ. Δ. (εν τοις εφεξής, ο πρώτος παραπονούμενος), ο κ. Δ. Γ. (εν τοις εφεξής, ο δεύτερος παραπονούμενος) και ο κ. Κώστας Κυριάκου (εν τοις εφεξής, ο τρίτος παραπονούμενος) οι οποίοι κατέχουν περιουσία (διαμερίσματα/οικίες) στην κοινότητα Ορμήδειας, με επιστολές τους ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2015, 10 Δεκεμβρίου 2015 και 28 Δεκεμβρίου 2015 αντίστοιχα, μου υπέβαλαν παράπονα εναντίον του Κοινοτικού Συμβουλίου Ορμήδειας. Τα παράπονα αφορούσαν το ύψος της εισφοράς των κοινοτικών υπηρεσιών που τους επιβλήθηκε για το έτος 2015.

Στα πλαίσια της διερεύνησης των πιο πάνω παραπόνων ζήτησα και έλαβα τα σχόλια και τις απόψεις του Προέδρου και των Μελών του Κοινοτικού Συμβουλίου Ορμήδειας έχοντας σημειώσει τον ισχυρισμό των παραπονούμενων ότι η ετήσια εισφορά που τους επιβλήθηκε για το έτος 2015 ήταν υπερβολική (η αύξησή της σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος ήταν πολύ μεγάλη). Σημειώνω, επίσης, ότι δεν υπήρχαν διαφανή κριτήρια για την επιβολή της. Ζήτησα, επίσης, και έλαβα τα σχόλια και τις απόψεις του Επάρχου Λάρνακας για το ίδιο θέμα, ενώ Λειτουργός του Γραφείου μου είχε, τηλεφωνικές συνομιλίες τόσο με αρμόδιους λειτουργούς του Κοινοτικού Συμβουλίου Ορμήδειας, όσο και με τους παραπονούμενους για την αποσαφήνιση σημείων των αμφισβητούμενων αποφάσεων.

2. Διαπιστώσεις

(1) Η επιβολή ετήσιας εισφοράς κοινοτικών υπηρεσιών προβλέπεται στην παράγραφο (ιζ) του άρθρου 83 του περί Κοινοτήτων Νόμου. Σύμφωνα με αυτή τη διάταξη, κάθε Κοινοτικό Συμβούλιο έχει εξουσία να επιβάλλει ετήσια εισφορά για την παροχή κοινοτικών υπηρεσιών, που δεν υπερβαίνει τα οκτακόσια πενήντα τέσσερα ευρώ (€854), σε κάθε κάτοχο περιουσίας που βρίσκεται στην κοινότητα.

Η εισφορά υπολογίζεται σύμφωνα με την περιουσία κάθε κατόχου και πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οποιοιδήποτε άλλοι φόροι επιβάλλονται στον κάτοχο από το Συμβούλιο.

- (2) Οι «κοινοτικές υπηρεσίες» σε σχέση με τις οποίες, επιβάλλεται η ετήσια εισφορά, είναι όλες οι υπηρεσίες που παρέχει προς το κοινό το Συμβούλιο, σύμφωνα με τον περί Κοινοτήτων Νόμο ή οποιοδήποτε άλλο νόμο και σχετικούς κανονισμούς¹.
- (3) Η έννοια του όρου «κάτοχος», ορίζεται στο άρθρο 2 του Νόμου. Πρόκειται για κάθε πρόσωπο «που έχει πραγματική κατοχή οποιασδήποτε ακίνητης ιδιοκτησίας μέσα στην κοινότητα χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο τίτλος δυνάμει του οποίου κατέχει την ιδιοκτησία αυτή ή σε περίπτωση μη κατεχόμενης ιδιοκτησίας το πρόσωπο που δικαιούται να την κατέχει και περιλαμβάνει και τον ιδιοκτήτη κάθε κινητής περιουσίας».
- (4) Στους περί Διοίκησης των Τοπικών Υποθέσεων (Γενικούς) Κανονισμούς, αναφέρεται ότι το εκάστοτε Κοινοτικό Συμβούλιο πρέπει να ετοιμάζει, μέχρι τις 30 Ιουνίου κάθε έτους, κατάλογο στον οποίο αναγράφονται, μεταξύ άλλων, το όνομα και το ποσό της ετήσιας εισφοράς που αναλογεί στον κάθε κάτοχο περιουσίας που βρίσκεται στα όρια της κοινότητας². Ο Πρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου μεριμνά για τη γνωστοποίηση αντιγράφων του καταλόγου με δημόσια γνωστοποίηση³ και κάθε κάτοχος περιουσίας που βρίσκεται μέσα στην περιοχή της κοινότητας και το όνομα του περιλαμβάνεται στον κατάλογο, οφείλει να πληρώσει μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου του έτους που αφορά ο κατάλογος, το ποσό της ετήσιας εισφοράς που του επιβλήθηκε⁴.
- (5) Σύμφωνα με το άρθρο 106 (1) (δ) του ίδιου Νόμου, «κάθε πρόσωπο το οποίο έχει παράπονο από την επιβολή ή καταλογισμό από το Συμβούλιο οποιουδήποτε ποσού μπορεί μέσα σε δεκατέσσερις ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης του Συμβουλίου ..... να υποβάλει προσφυγή στον Υπουργό (Εσωτερικών)».

Ο Υπουργός Εσωτερικών έχει εκχωρήσει στον οικείο Έπαρχο, την εξουσία που έχει αναφορικά με τη δυνατότητα ανάκλησης ή τροποποίησης απόφασης Κοινοτικού Συμβουλίου σε σχέση με επιβληθείσες φορολογίες.

- (6) Η εισφορά κοινοτικών υπηρεσιών είναι, με βάση τη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου, φόρος και ο φόρος, αναφέρει το Δικαστήριο, είναι δημόσιο έσοδο αναγκαστικού χαρακτήρα, γενικό μέτρο για κάλυψη δημόσιων οικονομικών

---

¹ Άρθρο 2 του περί Κοινοτήτων Νόμου «ερμηνευτικές διατάξεις».

² Κανονισμός 231 των περί Διοίκησης των Τοπικών Υποθέσεων (Γενικοί) Κανονισμοί του Κοινοτικού Συμβουλίου Κοκκινότριμιθιάς του 2003

³ Κανονισμός 232

⁴ Κανονισμός 233

αναγκών, ανεξάρτητα αν και σε ποιο μέτρο ωφελείται ο φορολογούμενος, προσθέτοντας ότι, ο φόρος δεν αποτελεί αντάλλαγμα για ορισμένη ωφέλεια. Ο σκοπός του και η δημοσιονομική αιτία για την οποία επιβάλλεται δεν έχει νομική σημασία.⁵

(7) Περαιτέρω, το Ανώτατο Δικαστήριο επισημαίνει την ανάγκη δέουσας έρευνας σε σχέση με κάθε περίπτωση κατόχου περιουσίας στον οποίο επιβάλλεται ετήσια εισφορά κοινοτικών υπηρεσιών, σε σχέση με την αξία της περιουσίας του, ώστε το ύψος της εισφοράς/φόρου να είναι και αιτιολογημένο με επαρκή στοιχεία. Τόσο η επαρκής έρευνα όσο και η αιτιολογία κάθε απόφασης είναι υποχρέωση των Κοινοτικών Συμβουλίων, δυνάμει των περί Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου⁶ και, όπως τονίζεται από το Δικαστήριο, όταν (αυτά) ελλείπουν και δεν καταδεικνύεται ο τρόπος υπολογισμού της εισφοράς, κατά πόσο είναι ανάλογη της περιουσίας και αν η εισφορά υπολογίστηκε στη βάση αντικειμενικών, λογικών και δίκαιων κριτηρίων, είναι ανέφικτος ο δικαστικός έλεγχος. Εξ' ου και το Ανώτατο Δικαστήριο ακύρωσε αποφάσεις Κοινοτικών Συμβουλίων που αφορούσαν επιβολή ετήσιας εισφοράς κοινοτικών υπηρεσιών, λόγω ανύπαρκτης αιτιολογίας⁷.

(8) Αποτελεί γενική αρχή δικαίου ότι η εκτίμηση των βασικών πραγματικών περιστατικών, όπως είναι ο καθορισμός του ύψους της εισφοράς, αποτελεί αρμοδιότητα της Διοίκησης, η οποία δεν μπορεί να υποκατασταθεί ούτε από το Ανώτατο Δικαστήριο, κατά την άσκηση της αναθεωρητικής του Δικαιοδοσίας (βλ. Απόφαση Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Προσφυγή **Ηρακλή Κράνου ν. Δήμου Λεμεσού**, με αρ. 18/1991, ημερ. 28 Ιουνίου 1991), ούτε και από τον Επίτροπο Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, κατά την άσκηση του εξωδικαστικού ελέγχου του.

(9) Στην επιστολή του ο Πρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου Ορμήδειας μου ανέφερε ότι:

«.....»

το Κοινοτικό Συμβούλιο Ορμήδειας έχει φορολογήσει τους παραπονούμενους και όλους τους υπόλοιπους φορολογούμενους της Κοινότητας, νομότυπα και στα πλαίσια του περί Κοινοτήτων Νόμου και των σχετικών περί Διοίκησης Τοπικών Υποθέσεων (Γενικών) Κανονισμών του Κοινοτικού Συμβουλίου.

⁵ Παπάς ν. Συμβ. Βελτ. Κακοπετριάς, (1989) 3 Α.Α.Δ. 322.

⁶ Άρθρα 45 και 26 του περί Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου

⁷ Απόφαση ημερ. 15 Μαρτίου 2001 στην προσφυγή με αρ. 1362/2000 Λάκης Ιωάννου ν. Συμβουλίου Βελτιώσεως Αυγόρου και αποφάσεις ημερ. 17 Ιουνίου 2014 στις προσφυγές με αρ. 1642/2011 και 1690/2011 Δημήτρη Εύζωνα ν. Κοινοτικού Συμβουλίου Χλώρακας και Ανδρέας Εύζωνα ν. Κοινοτικού Συμβουλίου Χλώρακας αντίστοιχα.

Σας επισυνάπτονται αντίγραφα των απαντητικών επιστολών του Επάρχου Λάρνακας αλλά και του Κοινοτικού Συμβουλίου, που έχουν αποσταλεί προς τους παραπονούμενους, με απόρριψη των ενστάσεων τους».

(10) Με μεταγενέστερη επιστολή ημερ. 9 Ιουνίου 2017, ο Πρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου Ορμήδειας μου ανέφερε ότι,

«..... με βάση τον προϋπολογισμό μας καθορίσαμε τις ανάλογες φορολογίες για τον κάθε φορολογούμενο ως εξής:

Α) Εργαζόμενος μόνιμος κάτοικος

Β) Συνταξιούχος

Γ) Μονήρης

Δ) Μη μόνιμος κάτοικος με περιουσία στη κοινότητα

.....

Όσο αφορά τους πιο πάνω εντάσσονται στην κατηγορία του μόνιμου εργαζομένου κατοίκου και έχουν φορολογηθεί ως εξής:

.....

Κοινοτικές Υπηρεσίες με βάση τον νόμο που δίνει το δικαίωμα φορολογίας έως €850 το Κοινοτικό Συμβούλιο Ορμήδειας φορολόγησε €230.

Σημείωση: Για τις φορολογίες μέχρι το 2016 δεν έχουμε πρακτικά το πως φορολογούμε, ενώ από το έτος 2017 έχει αποφασιστεί στην ολομέλεια του Κοινοτικού Συμβουλίου Ορμήδειας και με απόφαση πρακτικών όλες οι κατηγορίες φορολογουμένων ..... »

(11) Στην επιστολή του ο Έπαρχος Λάρνακας μου ανέφερε, μεταξύ, άλλων τα εξής:

«.....

2. Το Κ.Σ. Ορμήδειας σε συνεδρίες του ημερ. 26 Μαΐου 2016 και 28 Μαΐου 2016 ετοίμασε τον φορολογικό κατάλογο ο οποίος περιλάμβανε ανάμεσα σε άλλα και το ποσό της εισφοράς για κοινοτικές υπηρεσίες. Ο κατάλογος σύμφωνα με το Κοινοτικό Συμβούλιο εκδόθηκε στις 6 Ιουνίου 2015 και αναρτήθηκε σε πινακίδα στα γραφεία του Κοινοτικού Συμβουλίου ..... Δυστυχώς δεν ετοιμάστηκαν σχετικά πρακτικά παρά το ότι έγιναν συνεδρίες για την ετοιμασία του φορολογικού καταλόγου αλλά ούτε και πρακτικά που να περιλαμβάνουν τις κατηγορίες επιβολής των φορολογιών. Για την μη ετοιμασία των πρακτικών δεν δόθηκαν επαρκείς και ικανοποιητικές εξηγήσεις στο Γραφείο μου. Περαιτέρω κατόπιν συζήτησης αρμόδιου Λειτουργού του Γραφείου μου με το Κοινοτικό Συμβούλιο διαπιστώθηκαν οι πιο

κάτω άτυπες κατηγορίες σε σχέση με την επιβολή των κοινοτικών υπηρεσιών για το 2015:

Μόνιμοι κάτοικοι – οικογένεια	- €230 ετησίως
Μη μόνιμοι κάτοικοι	- €50 ετησίως
Μονήρεις άνδρες κάτω των 65 χρόνων	- €100 ετησίως
Μονήρεις γυναίκες κάτω των 65 χρόνων	- €85 ετησίως
Διαζευγμένοι/χήροι/μονογονιοί	- €85 ετησίως
Οικογένειες με παιδιά με ειδικές ανάγκες	- €145 ετησίως
Συνταξιούχοι (με σύνταξη γήρατος)	- €100 - €130 ετησίως
Λήπτες δημοσίου βοηθήματος	- €90 - €100 ετησίως
Συνταξιούχοι άνω των 80 χρόνων	- €0
Συνταξιούχοι μονήρεις (άνδρες)	- €100 ετησίως
Συνταξιούχοι μονήρεις (γυναίκες)	- €85 ετησίως
Συνταξιούχοι – μονήρεις από 75 -80 χρόνων	- €0

.....

4. Αναφέρεται ότι το Γραφείο μου προέβηκε σε επανειλημμένες προφορικές επισημάνσεις προς τον Πρόεδρο του Κοινοτικού Συμβουλίου Ορμήδειας αν θα πρέπει να καθοριστούν κατηγορίες για επιβολή των φορολογιών, οι οποίες να περιλαμβάνονται σε πρακτικά συνεδρίας του Κοινοτικού Συμβουλίου, για σκοπούς δίκαιης φορολόγησης καθώς και για ίση και ομοιόμορφη μεταχείριση όλων των πολιτών που τελούν υπό τις ίδιες ή παρόμοιες συνθήκες, η οποία δεν διαπιστώθηκε να προκύπτει από την επιβολή των εν λόγω φορολογιών. Δυστυχώς, το Κοινοτικό Συμβούλιο δεν συμμορφώθηκε με τις υποδείξεις. Εν πάση περιπτώσει παρά το ότι δεν ετοιμάστηκαν πρακτικά στα οποία να καθορίζονται οι κατηγορίες επιβολής των φορολογιών, το Γραφείο μου προέβηκε σε εξέταση κάθε ένστασης σε φορολογίες που επέβαλε το Κοινοτικό Συμβούλιο Ορμήδειας, με βάση την εξουσία που προβλέπεται στο άρθρο 106 (1) (δ) του περί Κοινοτήτων Νόμου ..... Στα πλαίσια εξέτασης των ενστάσεων υποβλήθηκε και αξιολογήθηκε ένσταση και ενός εκ των τριών παραπνοούμενων (δεύτερου παραπνοούμενου), ο οποίος ενημερώθηκε για την απάντηση του Γραφείου μου με επιστολή ημερ. 16 Δεκεμβρίου 2015. Περαιτέρω, σημειώνεται ότι το Γραφείο μου για σκοπούς εξέτασης των ενστάσεων έλαβε υπόψη τις άτυπες κατηγορίες επιβολής των φορολογιών οι οποίες κατόπιν συζήτησης με το Κοινοτικό Συμβούλιο προέκυπταν από το φορολογικό κατάλογο που ετοιμάστηκε για το 2015.

5. Καταληκτικά, το Γραφείο μου προτίθεται να διαβιβάσει επιστολή προς το Κοινοτικό Συμβούλιο για καθορισμό κριτηρίων/κατηγοριών για την επιβολή των φορολογιών του, τα οποία θα πρέπει να παρουσιαστούν σε πρακτικά συνεδρίας του .....».

(12) Το Κοινοτικό Συμβούλιο Ορμήδειας επέβαλε εισφορά κοινοτικών υπηρεσιών ως ακολούθως:

	Για το έτος 2015	Για το έτος 2014
Στον Πρώτο παραπονούμενο	€230	€150
Στον Δεύτερο παραπονούμενο	€230	€150
Στον Τρίτο παραπονούμενο	€230	€150

Και οι τρεις παραπονούμενοι υπέβαλαν ενστάσεις στο Κοινοτικό Συμβούλιο Ορμήδειας για τα πιο πάνω ποσά, οι οποίες όμως, απορρίφθηκαν.

Ο δεύτερος και ο τρίτος παραπονούμενος υπέβαλαν ενστάσεις και στον Έπαρχο Λάρνακας για τα πιο πάνω ποσά, οι οποίες απορρίφθηκαν.

3. Συμπεράσματα - Κριτική – Εισηγήσεις

Όπως προκύπτει από την προς εμέ επιστολή του Επάρχου (βλ. παράγραφο 2(11) πιο πάνω), **το Κοινοτικό Συμβούλιο Ορμήδειας κατά τη λήψη της απόφασης για την εισφορά κοινοτικών υπηρεσιών, δεν τήρησε πρακτικά για τις συνεδρίες που έγιναν για την ετοιμασία του φορολογικού καταλόγου και ούτε καταγράφηκαν σε επίσημο πρακτικό τα κριτήρια επιβολής της φορολογίας.** Επιβεβαιώνεται, συνεπώς, ο ισχυρισμός των παραπονούμενων ότι το εν λόγω Κοινοτικό Συμβούλιο δεν καθόρισε διαφανή κριτήρια για την επιβολή της εισφοράς κοινοτικών υπηρεσιών.

Η ετήσια εισφορά κοινοτικών υπηρεσιών είναι φόρος που επιβάλλεται, κατά δέσμια αρμοδιότητα, από το Κοινοτικό Συμβούλιο στους κατόχους περιουσίας που βρίσκονται μέσα στα όρια του. **Το Συμβούλιο έχει, όμως, διακριτική εξουσία να καθορίζει το ύψος της σε σχέση με κάθε κάτοχο περιουσίας, σύμφωνα με την περιουσία του και αφού λάβει υπόψη οποιουσδήποτε άλλους φόρους επιβλήθηκαν στον ίδιο από το Κοινοτικό Συμβούλιο.** Το ύψος της εισφοράς δεν

πρέπει να υπερβαίνει το ποσό των €854. Αυτό είναι το πλαίσιο, εντός του οποίου θα έπρεπε να είχε ενεργήσει το Κοινοτικό Συμβούλιο Ορμήδειας.

Όπως διαπιστώθηκε, η εισφορά κοινοτικών υπηρεσιών που επιβλήθηκε στους παραπονούμενους δεν υπερέβαινε το ποσό των €854, αλλά το ύψος της δεν καθορίστηκε με βάση συγκεκριμένα κριτήρια που αφορούσαν την περιουσία που αυτοί κατείχαν στην Κοινότητα της Ορμήδειας κατά τον κρίσιμο χρόνο. Αυτό είχε ως **αποτέλεσμα η εισφορά να επιβληθεί ισοπεδωτικά και αυθαίρετα για όλους τους φορολογούμενους και να μην υπάρχει μια δίκαιη και σωστή βάση επιβολής**. Οι άτυπες κατηγορίες που καθόρισε το Κοινοτικό Συμβούλιο για την επιβολή της (βλ. παρ. 2(10)), δε συνάδουν με το γράμμα και το πνεύμα της σχετικής νομοθεσίας και εύλογα προκάλεσε το περί δικαίου αίσθημα των παραπονούμενων.

Η παράλειψη αυτή του Κοινοτικού Συμβουλίου Ορμήδειας να καταγράψει και να κοινοποιήσει στους φορολογούμενους κριτήρια για την επιβολή της εισφοράς κοινοτικών υπηρεσιών με βάση την περιουσία τους, δυσκολεύει και την ίδια την Επαρχιακή Διοίκηση κατά την εξέταση των προσφυγών/ενστάσεων που φτάνουν κοντά της και έχει ως αποτέλεσμα οι αποφάσεις της να μην είναι αιτιολογημένες με επαρκή στοιχεία, γεγονός που περιορίζει τον ιεραρχικό έλεγχο.

Σημειώνω το γεγονός ότι ο Έπαρχος Λάρνακας έχει ήδη υποδείξει στο Κοινοτικό Συμβούλιο Ορμήδειας ότι θα πρέπει να ενεργεί με βάση τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας και να καθορίζει κατηγορίες με βάση την περιουσία του κάθε φορολογούμενου, οι οποίες να περιλαμβάνονται σε πρακτικά συνεδρίας του Κοινοτικού Συμβουλίου, για σκοπούς δίκαιης φορολόγησης καθώς και για ίση και ομοιόμορφη μεταχείριση όλων των πολιτών που τελούν υπό τις ίδιες ή παρόμοιες συνθήκες. Έχει ήδη σημειωθεί (βλ. παρ. 2(11)) πιο πάνω, ότι το Κοινοτικό Συμβούλιο Ορμήδειας δεν τήρησε, καν, πρακτικά για το συγκεκριμένο θέμα για τα έτη 2015-2016.

Σημειώνω, πάντως, την απόφαση του Κοινοτικού Συμβουλίου Ορμήδειας ότι από το έτος 2017 θα τηρούνται πρακτικά και θα γίνεται κατηγοριοποίηση των φορολογουμένων. Έχει διαπιστωθεί, όμως, ότι παρόλο που το Κοινοτικό Συμβούλιο για τα έτη 2017 - 2019 προχώρησε στην κατηγοριοποίηση των φορολογουμένων, αυτή δεν έγινε με βάση την περιουσία των φορολογουμένων.

Υπενθυμίζω ότι η δράση της διοίκησης πρέπει να διέπεται από τις αρχές της χρηστής διοίκησης⁸, οι οποίες διασφαλίζουν στον διοικούμενο καλόπιστη και δίκαιη αντιμετώπιση. Η αρχή της καλής πίστης ορίζει ότι «η διοίκηση δεν επιτρέπεται να ενεργεί με τρόπο ασυνεπή, αντιφατικό ή κακόπιστο, ώστε να εξαπατά ή να ταλαιπωρεί χωρίς λόγο το διοικούμενο» και ότι «η διοίκηση δεν δικαιούται, επικαλούμενη τις ίδιες της παραλείψεις, για τις οποίες δεν είναι υπαίτιος ο διοικούμενος, να αρνείται την υπέρ του διοικούμενου συναγωγή των ωφελημάτων και νόμιμων συνεπειών που προκύπτουν από την κατάσταση αυτή.».

Διαφωτιστική είναι η ανάλυση των αρχών της χρηστής διοίκησης και της καλής πίστης στο σύγγραμμα «**Γενικό Διοικητικό Δίκαιο**» του **Π.Δ. Δαγτόγλου, τρίτη εκ. (παρ. 387 επ)**. Αναφέρονται τα ακόλουθα:

«Από την αρχή της καλής πίστεως προκύπτει ότι (όπως ο ιδιώτης έτσι και) η διοίκηση δεν δικαιούται να εκμεταλλευθεί ή, ακόμη λιγότερο, να δημιουργήσει καταστάσεις πλάνης, απάτης ή απειλής. Το Συμβούλιο της Επικρατείας εφαρμόζει μάλιστα στην διοίκηση την λεγόμενη αρχή του *estoppel* (χωρίς βέβαια να την αναφέρει ρητώς), όταν δέχεται ότι η διοίκηση δεν δικαιούται, επικαλούμενη τις ίδιες της παραλείψεις για τις οποίες δεν είναι υπαίτιος ο ιδιώτης, να αγνοεί μια ευνοϊκή γι' αυτόν πραγματική κατάσταση, δημιουργημένη από πολύ χρόνο, και να αρνείται την υπέρ του ιδιώτη συναγωγή των ωφελημάτων και των νόμιμων συνεπειών που προκύπτουν από την κατάσταση αυτή .....

Συγγενής είναι η αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του ιδιώτη. Η διοίκηση παραβαίνει την αρχή της καλής πίστεως προπάντων όταν ενεργεί κατά τρόπο αντίθετο προς την δικαιολογημένη εμπιστοσύνη του ιδιώτη. Η εμπιστοσύνη του ιδιώτη στην καλή πίστη, ειλικρίνεια και συνέπεια της διοικήσεως είναι αναγκαία για την λειτουργία κάθε δημοκρατικής πολιτείας. Σε ένα κοινωνικό κράτος, όπου το μεγαλύτερο μέρος της οικονομικής και σημαντικό ποσοστό της κοινωνικής ζωής ρυθμίζεται, εξαρτάται ή, εν πάση περιπτώσει, θίγεται από την παροχική και ρυθμιστική κυρίως διοίκηση, ένα *minimum* εμπιστοσύνης του ιδιώτη είναι *sine qua non*."

Με βάση τις πιο πάνω επισημάνσεις κρίνω ότι η συγκεκριμένη απόφαση του Κοινοτικού Συμβουλίου Ορμήδειας, για το έτος 2015 δεν βρίσκει έρεισμα στο Νόμο και είναι ανατιολόγητη.

---

⁸ Βλ. Νόμο 158(Ι)/1999, περί Κωδικοποίησης των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου που πρέπει να διέπουν τη δράση της Δημόσιας Διοίκησης.

Ως εκ τούτου υπό το φως των πιο πάνω εισηγούμαι όπως τα επιβληθέντα τέλη του 2015 ως προς τους παραπονούμενους τύχουν επανεξέτασης.

Εισηγούμαι περαιτέρω όπως η διαδικασία τήρησης πρακτικών, ο καθορισμός νόμιμων κριτηρίων με βάση την περιουσία και η δέουσα αιτιολογία, αποτελέσουν τη νενομισμένη διαδικασία κατά την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας του Κοινοτικού Συμβουλίου στην επιβολή εισφοράς Κοινοτικών υπηρεσιών.

Η παρούσα Έκθεση υποβάλλεται στον Πρόεδρο και Μέλη Κοινοτικού Συμβουλίου Ορμήδειας και κοινοποιείται στο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών, στον Έπαρχο Λάρνακας και στην Ένωση Κοινοτήτων Κύπρου, για ενημέρωση.

Μαρία Στυλιανού - Λοττίδη
Επίτροπος Διοικήσεως και
Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων